

AZ

ERDÉLYI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET

Kolozsvárt, 1891. június 17. napján

TARTOTT RENDKIVÜLI

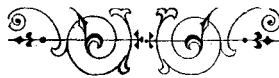
KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

SZÁSZ GERŐ,

egyházkerületi közjegyző.

KOLOZSVÁRTT

„KÖZMŰVELŐDÉS“ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (EV. REF. COLLEGIUM) KÖNYVNYOMDÁJA

1891.

103922

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Első ülés, jún. 17-én, 1891. d. e.

Elnök: Br. Bánffy Dezső,
főgondnok.

Fegyző: Szász Gerő,
közjegyző.

Főtiszt. püspök, Szász Domokos aa.-nak buzgó, istennek megsegítő szentlelkét esdő imája után

1. Elnök aa. röviden jelezvén azt, hogy mért kellett az egyházkerületi közgyűlést rendkívüli ülésre összehívni, t. i. a központban letétben levő vagyonnak kezelése, jövedelmeztetése, a jövedelmek biztosítása érdekében; jelezve, hogy az állam háztartásában az országos pénzügyek örvendetes jobbra fordulása kétségen kívül károsan fog visszahatni egyházkerületünk jövedelmeire, a meunyiben azok kevesbedni, csökkenni fognak és e tekintetben gyors elhatározásra levén szükség, hogy a fenyegető veszélyt elhárítani és vagyonunkat biztosítani lehessen, rangban idősebb főgondnok-társa, gr. Bánffy Miklós beleegyezésével, és egyetértve az Igazg. Tanácssal: az egyházkerületi rendkívüli közgyűlést összehívta és ezennel megnyitja.

2. Olvastatik a közgyűlés tagjairól az Igazg. Tanács által összeállított következő

N é v s o r :

* Ajtai Gyula.	* Bartha Zsigmond.
Apáthy Péter.	* Bartalus János.
* Bakcsi Sándor.	Bartalus Sámuel.
Balogh György.	Bari Zsigmond.
* Balogh Károly.	* Bánffy Dezső, br.
Balogh József.	* Bánffy Ernő, br.
Baló László.	Bánffy György, gr.
* Barcsay Béla.	* Bánffy Jenő, br.
* Bartha Lajos.	Bánffy Miklós, gróf.
Bartha Miklós	Bánffy Zoltán, br.
Bartha Sándor.	Báthori Béla, dr.
Bartha János.	Bedőházy János.

- Benedek Dénes.
 * Benedek Sámuel.
 * Benke István.
 Benkő Lajos
 * Benkő Sámuel.
 Berényi János.
 * Bethlen Bálint, gr.
 Bethlen Béla, gr.
 * Bethlen Gábor, gr.
 * Bethlen Géza, gr.
 Bethlen Pál, gr.
 * Bihari Sándor.
 * Biró András.
 * Bod Károly.
 * Bod László.
 * Bodor Antal.
 Bodor Domokos.
 * Bodor Géza.
 Bodor János.
 * Bodor Tivadar.
 Bodor Zsigmond.
 Borbáth Pál.
 * Borosnyai Béla, dr.
 Both István, dr.
 Botka Károly.
 Bölöni Sándor, id.
 Csathó János.
 * Császár Bálint.
 * Csernátoni Gyula, dr.
 Csia György.
 * Csiki Károly.
 * Csiszér Gábor.
 Csongrádi Kálmán.
 Csősz János.
 Czakó József, ifj.
 Damokos Albert
 * Darvay Lajos
 Deák Gerő.
 * Deák József.
 Deák Lajos.
 * Deési Gyula.
 Domján István.
 * Domokos Antal.
 Donáth József.
 Dósa Dénes.
 Dósa Elek.
 Dósa Gábor.
 Dull László.
 * Elekes Károly.
 * Elekes Viktor.
 * Éltető Albert.
 Ercese Miklós.
 * Farnos Dezső, dr.
 Fejérvári Jenő.
 Fejérvári Károly.
 Félegyházi Antal.
 Fogarasi Albert.
 Földes György.
 * Gaál Gyula.
 Gál István.
 * Garda József.
 Gáspár János.
 * Gencsi Sándor.
 * Geréb Márton.
 * Gidófalvi István, dr.
 * Gombás József.
 Gönczi János.
 Gönczi Lajos
 Gyarmathy Ferencz.
 * Gyarmathy Miklós.
 * Gyarmathy Zsigmond.
 Gyárfás Albert.
 Gyárfás Domokos.
 Gyárfás Endre
 * Györffy Pál, br.
 Györke János.
 Gyulai Gábor.
 * Hegedüs István, dr.
 * Hegedüs János.
 * Hegedüs Lajos.
 Hegedüs Sándor.
 Hegyi Sándor.
 * Herepei Gergely.
 Herepei Károly.
 Horváth Gáspár.
 Horváth Gyula.

- Horváth József.
 Horváth Mihály.
 * Hóry Béla.
 Illyés Károly.
 Illyés Lajos.
 * Inczédi Sámuel.
 Jancsó Lajos.
 * Jánó Albert.
 Jánosi Gábor.
 Kabós Ferencz.
 Karácson Mózes.
 Kassai F. Ignác.
 Kádár Domokos.
 Kemény Béla, br.
 * Kemény Domokos, br.
 Kemény György, br.
 Kemény László, br.
 * Kemény Kálmán, br.
 * Kelecseyi Károly.
 Kelemen János.
 * Kerekes József.
 Kerekes Sándor.
 Keresztes Eduárd.
 Keszegh József.
 Kincs Gyula.
 Kiss Albert.
 Kiss Károly, gondnok.
 Kis Károly, lelkész.
 * Kis Mózes.
 Kispál Sándor.
 Knöpfler Elek.
 * Kolosvári Sándor, dr.
 Koncz József.
 Koós Ferencz.
 Kovács Albert.
 Kovács Dániel.
 * Kovács Dénes.
 * Kovács Elek.
 Kovács Gyula.
 Kovács István.
 Kovács Károly.
 Kovács Ödön, dr.
 * Kövér András.
 * Kuun Géza, gr.
 Kuun István, gr.
 Kuun Kocsárd, gr.
 Lakatos Sámuel.
 Lányi Sándor.
 Lázár István.
 Lázár Mihály.
 * László Ignác.
 * Lénárt József.
 Lészay Gyula.
 * Lészay Ferencz, id.
 Lészay László, dr.
 Lészay Lajos.
 Lőrinczy György.
 * Magyarosi István.
 * Makkai Domokos.
 Málík József.
 * Márkus János.
 * Menyhárt András.
 Mezei Albert.
 Mezei Ödön, dr.
 * Mihály Pál.
 * Mihácz Elek.
 Molnár Albert.
 * Musnai Károly.
 Musnai Pál.
 * Nagy Benedek.
 Nagy Domokos.
 * Nagy József.
 * Nagy Lajos, esperes.
 Nagy Lajos, főgondnok.
 Nagy Lajos, tanár.
 * Nagy Lajos, képviselő.
 * Nagy László.
 Nagy Pál.
 * Nagy Sándor.
 Nagy Sámuel.
 Olasz Gyula.
 Pap István.
 * Parádi Kálmán.
 Páll Károly.
 Pálffy Mózes.
 Pánczél Károly.

- Pergő Márton.
 Petri Mór.
 * Péter Antal.
 * Péter Károly.
 * Pogány György.
 Pogány Károly.
 Ravasz János.
 Rákosi Lajos.
 Réthy Lajos.
 Réz Farkas.
 Róth Pál.
 Salamon János.
 Sándor János, lelkész.
 Sándor János, tanár.
 * Sándor József.
 * Sárkány Ferencz.
 * Sárkány Lajos, dr.
 * Schilling Ottó.
 Sebesi Ákos.
 * Simó Lajos.
 Simon Ferencz.
 Solymosi Endre.
 Sombori Lajos.
 * Somkerek Miklós.
 Somogyi Jenő.
 Somogyi István.
 * Szabó Pál.
 * Szabó Sámuel.
 Szacs vay Sándor.
 Szakács Mózes.
 Szalánczy Lőrincz.
 Szarvadi Pál.
 Szathmáry Ákos.
 Szász Béla, dr.
 * Szász Domokos.
 * Szász Gerő.
 Szász Károly, püspök.
 * Szász Károly, lelkész.
 * Szász Károly ifj. dr.
 Szentpáli Ignác.
 Székely Bendeguz, dr.
 Székely Gergely.
 Székely János, ig.-tan.
- * Székely János, lelkész.
 * Székely Sámuel.
 Szikszay Lajos
 Szilágyi Farkas.
 * Szilágyi Gyula.
 Szilvássy Sándor.
 Sylvester Dávid.
 Sylvester Domokos.
 * Tarsoly Gábor.
 * Tavasz József.
 Teleki Domokos, gr.
 Timár Károly.
 Tódorffy Domokos.
 * Tókos Sándor.
 .óth Zsigmond.
 * Török István, dr.
 Ujvári Cz. József.
 Ujvárosi József.
 Ugron János.
 * Valler József.
 Várkonyi Endre.
 Váró Ferencz.
 Wass Ádám, gr.
 * Wass Béla, gr.
 Vass Tamás.
 Vályi Gábor, dr.
 * Vályi Gyula, dr.
 Veress Sándor.
 Wesselényi Béla, br.
 Wesselényi Miklós, br.
 * Vincze Ödön.
 * Viski Pál.
 Vita Sándor.
 Vitus Lajos
 Zayzon Mihály.
 Zathureczky Gyula.
 * Zágonyi Pál.
 Zeyk Dániel.
 Zeyk Gábor.
 Zeyk József, id.
 Zeyk Kálmán.
 * Zeyk Károly.
 Zoltáni Elek.

A megjelent tagok számából kitünvén, hogy a közgyűlés határozatképes, elnök aa. a szervezeti törvény 4-ik fejezete értelmében, a gyűlést megalakultnak jelenti ki.

3. Elnök aa. jelenti, hogy egyházkerületi főgondnok, gr. Bánffy Miklós aa. egészségi okokból nem jelenhetik meg ez ülésünken.

Közgyűlésünk részvételtjes tudomásul veszi.

4. Elnök aa. jelenti, hogy Somogyi István képviselő; Lázár Mihály főgondnok; Borbáth Pál képviselő; br. Kemény György képviselő; Nagy Lajos főgondnok, Hegedüs Sándor képviselő. Fejérvári Károly gondnok, Rákosi Lajos esperes, Nagy Sámuel főgondnok, Koós Ferencz képviselő, Gáspár János főgondnok és Deák Lajos képviselő aai. bejelentették, hogy részint egészségi. okokból, részint hivatalos elfoglaltatásuk miatt, közgyűlésünken nem jelenhetnek meg.

Közgyűlésünk sajnálattal látja buzgó tagjainknak elmaradását, de az indokokat méltányolva, tudomásul veszi.

5. Elnök aa. jelenti, hogy az erdővidéki egyházmegye, miután eddigi jegyzője Révay Pál aa. más egyházmegyébe távozván el, ez állásáról lemondott, új jegyzőnek megválasztotta Kövér András aát és kéri felesketését.

Közgyűlésünk a felesketést elhatározza.

6. Az igazolások rendjén elnök aa. jelenti, hogy mult évi egyház. közgyűlésünk óta, a székely-udvarhelyi püspöki vizsgálat alatt álló egyházközség akkor nyert jogánál fogva, Gyarmathy Ferencz aát képviselőnek választotta; továbbá, a görgényi egyházmegyében id. Bod Sándor aa. aggkorára való tekintetből képviselői állásáról lemondván, helyébe megválasztatott bölkényi pap, Dénes József aa. kik az Igazg. Tanács által igazoltattak is.

Közgyűlésünk e választásokat és az igazoltatást tudomásul veszi és új képviselőink munkálkodására istennek áldását kéri.

7. Erdővidéki egyházmegyénk jegyzője Kövér András az esküt ünnepélyesen leteszi.

Közgyűlésünk az ujonnan választott egyházi hivataltalnak aának erőt, buzgóságot kíván, hogy sikerrel munkálkodhassa istennek országát.

8. Elnök aa. tárgyalásra kitűzi ama fontos tárgyat, melyért a mai napra e rendkívüli egyházkerületi közgyűlés összehivatott, és a mely abban kulminál, hogy a központban kezelt vagy on miként gyümölcsöztessék, mostani jövedelme hogyan biztosíttassék. Az Igazg. Tanács e nagy súlyú kérdést tanulmányának tárgyává tette; miután bizottságai által feldolgoztatta, szélesebb körű és gondnokokból, es-

peresekből, és buzgó hivekből álló értekezletet hívott egybe, melynek egyhangu véleménye és helyeslése következtében „Tervezetet“ dolgozott ki, melynek elfogadása, módosítása, vagy jobbnak ajánlása képezi a rendkívüli közgyűlésnek tárgyát. Jelzi egyszersmind, hogy e nagy fontosságú ügy tárgyalására husz tag zártülést kér, és azt a szervezet 28. § a értelmében ezennel elrendelni, kötelessége.

Közgyűlésünk az elnöki jelentés alapján elhatározza, hogy a mára kitűzött nagy fontosságú ügyet zártülésben fogja tárgyalni.

9. Elnök aa. az ülést öt perczre felfüggeszti és fölkéri mindazokat, a kik a közgyűlésnek nem tagjai, hogy a termet elhagyni sziveskedjenek.

(A zárt ülés megalakul.)

10. Elnök aa. 12 és fél óraker jelenti, hogy miután több szónok nem jelentkezett, és miután a határozat nyílt ülésben hozandó és mondandó ki, a zártülést bezárja azon hozzátevással, hogy öt percz múlva a nyíltülés veszi kezdetét.

Szolgál tudásul.

11. Az öt percznyi szünet után, elnök aa. megnyitja a nyíltülést, hogy a zártülésben alaposan letárgyalt, az Igazg. Tanács által előterjesztett és itt következő „Határozati javaslat“ felett meghozza határozatát.

Határozati javaslat.

Közgyűlésünk utasítja az igazgató tanácsot, hogy:

1. Az egyházkerületi központi kezelés alatt levő, valamint az egyházkerület tulajdonát képező alapokból kölcsönzés útján új alapot létesítsen, segély-kölcsön pénztár czímen.

2. A segély-kölcsön pénztárba átutalhatók az egyházkerület tulajdonát képező, vagy központi kezelés alatt levő alapok: papíráradék-, pénzüntézet-, vagy készpénz készletei, oly módon, hogy a kölcsönök után mindenik alapnak a jelenleg élvezett kamatot változatlan esedékességi részletekben a kölcsönösszeg visszatérítéséig fizesse a segély-kölcsön pénztár.

3. A segély-kölcsön pénztárból:

a) kölcsönök utalhatók ki a megállapított szabályzat szerint, első sorban, a kepe megváltás alapjául vásárlandó ingatlanok vételára felezésére,

b) kamatozó értékpapírok vásárolhatók,

c) jövedelmező ingatlanok vásárolhatók,

d) az előbbi módokon fel nem használt pénzkészlet egy vagy több jóhitelű pénzüntézetnél elhelyezhető.

4. A segély-kölcsön pénztár javára az adósoktól beveendő kezelési költségnek, valamint az esetleg biztosítható kamattöbbletnek egy része a kezelés költségeit fedezi, más részéből tartalék-alap létesítendő, harmadik része — az egyházkerületi közgyűlésen megállapítandó arányban — egyházkerületi közczélokra fordítható

5. A segély-kölcsön pénztár tartalékalapjának rendeltetése az, hogy lehetőleg biztosítsa a központi kezelés alatt levő alapoknak a most élvezett jövedelmet, másfelől a közös pénzkezelés mellett az elhelyezésnél netalán felmerülhető esetleges veszteségeket fedezze.

6. A nagyobb mérvű kikölcsönzéssel járó teendők végzésére, a segély-kölcsön pénztár minden nemű viszonyainak nyilvántartására s vezetésére id-iglenesen előadót alkalmazhat az Igazgató-Tanács, de az állás rendszeresítését, a javadalom végleges megállapítását a közgyűlés magának tartja fenn

7. Ha az egyházkerületi központi kezelés alatt levő tőkék tulajdonosai kimutatják, hogy a központi kezelés alatt levő tőkét, vagy annak egy részét kedvező módon tudják elhelyezni állandóan jó jövedelmet biztosító ingatlan vásárlása által, az Igazgató-Tanács egészben, vagy részben kiutalja azon testület központi kezelés alatt levő tőkéjét, az adás-vevési szerződés bemutatása után. s ez esetben az illető alap visszavonja kamatozó kölcsönét a segély-kölcsön pénztártól. A központi kezelés alatt levő tőke nem utalható ki azon esetben, ha oly alapítvány, mely az alapító levél szerint az egyházkerületi pénztárban kezelendő, vagy ha a tőke után járó javadalom meghatározott időre le van kötve, az egyházkerület valamely követelesének biztosítására.

8. A segély-kölcsön pénztár létesítésével felmerülő újabb kezelési terhek, valamint a folyton szaporodó pénztári teendők felhalmozódása, a pénztári kezelés czélszerűbb beosztása által ellensúlyozandó. Tehát, megszüntetvén a pénztárnok-segédi állás, a pénztárhoz ellenőri állás rendszeresítettik. Az ellenőr fizetése a pénztárnok-segéd részére rendszeresített 700 frt. évi javadalom belefoglalásával, 900 frtban állapítatik meg.

9. A 6. pont szerint alkalmazandó előadó javadalmát és a pénztári ellenőr fizetés-többletét a segély-kölcsön pénztár kamat többlete fedezi.

10. A pénztárnok és ellenőr hatáskörét, jogait és kötelességeit külön „pénzkezelési szabályzat“ állapítja meg.

11. A 6. pont értelmében alkalmazandó előadó tanulmányozza és az Igazgató-Tanács ügyrendje szerint ellátja a neki kiosztott ügydarabokat. A kölcsönökért benyújtott kérések az Igazgató-Tanács kebeléből kiküldött szigorló bizottság, más — a segély-kölcsön pénztárt illető - ügyek az Igazgató-Tanács hatáskörébe tartoznak. A szigorló

bizottság, mely a kért kölcsönöket a szabályzat alapján véglegesen megszavazza, vagy indokolás nélkül megtagadja, 5 tagból áll, u. m. : az Igazgató-Tanács mindenkori elnöke, 2 igazgató tanácsos, az egyházkerületi számvevő és a szakelőadó.

12. Az Igazgató-Tanács 4 rendes és 2 póttagot választ egy-egy évre szigorló-bizottsági tagokul az igazgató-tanácsosok közül, kiket az elnök rendre kettőnként hív meg a szigorló bizottsági ülésre. A rendes tagok helyett — akadályoztatásuk esetén — póttagok hivandók meg.

13. Minden bizottsági tag (a számvevő és előadó is) szavazati joggal bír a kölcsönkérés tárgyalásánál, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

14. Érvényes határozathozatalra szükséges, hogy a szigorló bizottságnak mind az 5 tagja jelen legyen és szavazzon. A számvevő helyett — akadályoztatása esetén — az egyházkerületi pénztárnok hivandó be, ugyanazon hatáskörrel. Ha az előadó akadályozva van a bizottsági ülésen való megjelenésben, helyettesét az Igazgató-Tanács jelöli ki.

15. A szakelőadó a szigorló bizottsági ülésekről jegyzőkönyvet vezet, melyet minden jelenlevő tag aláírásával hitelesít, s a bizottságnak minden határozatáról jelentést tesz az Igazgató-Tanács közelebbi ülésében. A megszavazott kölcsönöket igazgató-tanácsi szám alatt elnöki aláírással kiutalja, s az érdekelt feleket hivatalosan értesíti a határozatról.

16. A kiadott kölcsön biztosításáról kiállított okiratok, vagy a biztosítékul letett kézi-zálog-értékek az egyházkerületi pénztári hivatalhoz tételnek át.

17. A 3 hónapnál régibb hátrálék-kamat, vagy tőketörlesztő részletek felhajtása iránt a szükséges törvényes lépéseket a szakelőadó eszközli, s eljárásáról s a perek állásáról évenként jelentést tesz az Igazgató-Tanácsához.

Egyházkerületi közgyűlésünk az előterjesztett Határozati javaslatot úgy általánosan, mint részleteiben egyhangulag elfogadja, határozattá emeli.

Az ülés 1 és $\frac{3}{4}$ órakor bezáratott

Második ülés, jún. 17-én 1891. d. u.

Elnök: Br. Bánffy Dezső,
főgondnok.

Jegyző: Szász Gerő,
közjegyző.

12. Elnök aa. megnyitja az ülést és a délelőtti ülés jegyzőkönyve felolvastatván, hitelesítettik.

13. Elnök aa. tárgyalásra kitzüzi az „Egyházi segély-kölcsön szabályzat“ itt következö tervezetét:

Egyházi segély-kölcsön szabályzat.

I. Egyházi testületek és papok kölcsöneire.

1. Egyházkerületünk, vagyoni helyzetének tekintetbe vétele mellett, alkalmat nyujt egyházközségeinek. templomok, papilakok, iskolák s melléképületek emelésére, ily épületek nagyobb mérvü kijavitására, egyházi és iskolai bel-ösögek, valamint a papi és tanitói kepe megváltása céljából fekvö vásárlására, magas kamatu adósságok kifizetésére, továbbá a kollegiumoknak építkezésekre és nagyobb mérvü beruházásokra, kedvezö feltételek mellett, kölcsön felvételre; végül, a súlyos anyagi helyzetbe jutott egyházi tisztviselöknek fizetés elölegekhez jutására.

2. Az egyházközségek, ha beadandó kérvényükben kellö biztositéket képesek kimutatni, kétféle kölcsönt vehetnek igénybe u. m. 41 $\frac{1}{2}$ évig terjedhetö törlesztö és rövidebb lejáratu kölcsönt.

3. Törlesztö kölcsön csakis 500 frt. vagy azt meghaladó és 100-al osztható összegben és félévenkint elölegesen fizetendö 5% kamat s a törlesztökölcsön hosszabb, vagy rövidebb lejárata szerint, különbözö százalékokban megállapított töketörlesztö részlet, és $\frac{3}{4}$ % kezelési költség biztositása után utaltatik ki.

4. Rövidebb lejáratu kölcsönök, 100 frtot meghaladó öszszegben félévi elöleges részletekben fizetendö 6% kamatra adatnak, fentartva az Igazgató-Tanács részére azon jogot, hogy a kamatláb hullámozása szerint a kamatot feljebb emelhesse. vagy lejjebb szállithassa.

5. Törlesztö kölcsönök csak azon egyházközségek részére utaltatnak, melyek az egyházkerület pénztárából járó, vagy az egyházközséget az állam pénztárából illetö és az egyházkerület pénztárnoka által közvetlenül felvehetö (p. italmérésü jog kárpótlási kamat) oly öszszegü évi rendes javadalmat kötnek le, mely a felveendö kölcsön 5% kamatát, a töketörlesztö részletet és $\frac{3}{4}$ % kezelési költséget fedezi; avagy ingatlanokban, vagy értékpapirokban kétszeres értékü biztositéket nyujtanak.

6. Rövidebb lejáratu kölcsönök biztositására, a fentebbi pontban jelzettekén kívül, elfogadtatnak még a zálogjog első helyen való bekebelezésével szabályszerüen biztositott kötelezvények is, és azon esetben, ha az egyházközség külsö fekvö vásárlására venné fel a kölcsönt, kivételesen elfogadható biztositékul a vásárlandö fekvö is, azonban, csak oly feltéttel, ha a mellett az egyházközség vagy más realis

biztosítékot is nyújt, vagy pedig a hiteles másolatban felküldendő határozatában az egyházközség kötelezettséget vállal magára az iránt, hogy azon esetre, ha a kamat, avagy a kikötendő tőke-részletek fizetését elmulasztaná, vagy pontatlanul teljesítené, a hátralékösszeg után 6% késedelmi kamatot fizet; továbbá, feljogosítja az Igazgató-Tanácsot, hogy az egyházközség által megvett s a kölcsöntartozásának első sorban való biztosítására lekötött fekvőt, az Igazgató-Tanács, egyházi önkéntes árverésen a legelőnyösebb ígéretet tevő biztos vevőnek eladhatja, s ha kevesebb összeget venne be ezen úton, mint a megnyit tesz az egyházközséggel szemben fennálló összes követelése, a nem fedezett összeget, rovatalból fogja hordozni, melynek kirovására és közigazgatási úton való felhajtására egyházhatóságunknak jogot ad.

7. Kölcsön vevők köteleztetnek, hogy ha a segély-alap kamatjövedelmi adómentes volta a pénzügyi hatóság által nem ismertetnék el, a kölcsön kamatjövédelme után kirovandó adót a fentjelzett terheken kívül hordozzák.

8. Papok és tanítók, az egyházkerületi pénztárból járó egy évi javadalmukat meg nem haladó összegig, szabályszerű kötelezvény mellett, félévenként előre fizetendő $5\frac{1}{2}\%$ kamatra, fizetés-előleget vehetnek fel, ha az özvegy-árvai kegyévi javadalmat az arra jogosult által kiállítandó okmány mellett biztosítékul lekötik. A kiállítandó kötelezvényben kölcsön-vevő adja beleegyezését, hogy kölcsön tartozása után félévenként előlegesen esedékes kamatokat és tőketartozásának legfőbb 5 év alatt leendő visszafizetése végett az évi törlesztési részleteket, kölcsönző egyházkerületünk pénztárnoka, a központi járandóságából, minden meghallgattatása nélkül visszatarthatja; az özvegy-árvai kegyévre esetleg jogosult pedig egyezzen bele abba, hogy ha kegyévi javadalma a kölcsön teljes visszafizetése előtt megnyilna, ezen javadalma a még fennálló kölcsön tartozás és járuléka teljes kifizetésére minden meghallgattatása nélkül egyházkerületünk által visszatartassék.

II. Nem egyházi kölcsönökre.

1. Magánosoknak kétféle kölcsön utalványoztatik u. m.: $4\frac{1}{2}\%$ évig terjedhető törlesztő- és $6 - 6\frac{1}{2}\%$ -os nem törlesztő, úgy nevezett rövidebb lejáratu kölcsön.

2. Kölcsön, csakis a kölcsönösszeget kétszer meghaladó becsértékkel bíró ingatlanok és bérházak zálogjogi lekötése mellett, továbbá értékpapírok, zálogjogilag kétszeres értékig biztosított kölcsön kötelezvényekre és a budapesti börzén jegyzett részvényekre adatik

3. Törlesztő kölcsön 500 frtnál, rövidebb lejáratu kölcsön 200 frtnál kisebb összegben nem utalványoztatik.

4. Ingatlanok becsértékének kiszámításánál, vagy a katasztrális tiszta jövedelem 25-szöröse, vagy az évi adó 120-szorosa vétetik; ha az ingatlanokon épületek lennének, azok tűzkár ellen biztosítandók s kölcsönvevő által a tűzbiztosítási díj is lekötendő a kölcsön biztosításául. Azonban, ha a kölcsön venni szándékozó azon tudatban, hogy a fekvő birtoka után a helyi körülmények szerint mindenkor bizton számítható haszonbér jövedelme a katasztrális tiszta jövedelmet fölülhaladja s annak folytán magasabb kölcsön-összeg kiutalásához tarthat igényt, mintha a katasztrális tiszta jövedelem, vagy adó vétetnék a birtok becsértékének megállapítása alapjául: kérésére és költségére, az Ig. Tanács bizottságot küldhet ki a birtok valóságos és jövőre is bizton számítható jövedelmének elbírálására s a beadandó vélemény alapján, a kimutatandó évi biztos jövedelem tízszeres összegéig terjedő kölcsönt utalványozhat.

5. A jelzálogjog az ingatlanokra és bérházakra első helyen kebelezendő be.

6. Bérház, csak is akkor fogadtatik el biztosítékul, ha az 5000 lakóval biró, vagy még népesebb városban fekszik, kőanyagból építve, jó állapotban s tűzkár ellen biztosítva van; becsértékük legfőnnebb a házbér-jövedelem 12-szeresébeu állapitható meg.

7. A 2-ik pontban felsorolt letétek legfőnnebb becsértékük 80%-ig fogadtatnak el.

8. Törlesztő kölcsön után a kikötött ideig félévi előleges részletekben évi 5°/₁₀₀ kamat és 3°/₁₀₀ kezelési költség fizetendő. ezen felül számittatván a szerződésileg megállapított törlesztési időnek megfelelő állandó törlesztő részlet, mely a 41¹/₂ év törlesztési időtartamnak megfelelőleg 3°/₁₀₀-nél nagyobb nem lehet.

9. Azon rövidebb lejáratu kölcsönök, melyeknek biztosítására külső fekvők köttetnek le, mindaddig nem mondhatók fel az adóssokkal szemben, a mig a kamatot pontosan fizetik; ha bérház köttetett le s azok jó karban tartása, vagy tűzbiztosítása elhanyagoltatik, avagy értékesökkenésre Igazgató-Tanácsunkban aggály támadna, a kölcsön bármikor, részben vagy egészben, felmondható.

10. A kölcsönvevő jogosítva van, kölcsön-tartozását három havi felmondás után bármikor visszafizetni s a rövidebb lejáratu kölcsön tartozását 100 frttal osztható részletekben apasztani.

11. Ha az adós a fizetés iránt elvállalt kötelezettségét éppen nem, vagy csak késedelmesen teljesíti, köteles, a hátrálék-kamatösszeg után 6°/₁₀₀ késedelmi kamatot fizetni, ha pedig a kamat-fizetéssel három hónapnál is hosszabb ideig maradna hátrálékban, a kölcsöntőke felmondottnak tekintetik.

12. A kolozsvári telekkönyvi hatóság területén kívül fekvő

ingatlanokra a kölcsön összeg csakis a zálogjognak első helyen lett bekebelezését igazoló telekjegyzőkönyvi kivonat és bekebelezési záradékkal ellátott, közjegyzőileg kiállított kötelezvény beadása, a kolozsvári telekkönyvi hatóság területén levő ingatlanok lekötése esetében pedig legalább közjegyzőileg hitelesített névaláírással ellátott, s az aggálytalan széljegyzés megtörténte, valamint a bekebelezési kérés felzetének bemutatása után adatik ki a kölcsön.

13. Azon esetre, ha a kölcsön-ügylet után kamatjövédelmi adó vettetének ki, azt a kölcsönvevő köteles hordozni, illetőleg, kölcsönadó egyházkerületnek megtéríteni.

14. Per esetére az egyházkerület által szabadon választandó bíróság és a sommás szóbeli eljárás köttetik ki.

Ügyviteli eljárás. I. Egyházi segélykölcsönök felvételére.

1. Az egyházközségek, segélykölcsön kiutalása végett, szabályszerűen felszerelendő kérvényüket az erd. ev. ref. egyházkerület Igazg. Tanácsához címezve, adják be az egyházmegyék espereséhez a püspöki vizsgálat alatt álló egyházak, püspök affához. A kollegiumok előjáráságai a kérvényt közvetlenül nyújtják be.

2. Az esperes vizsgálja meg a kérvényt, hogy szabályszerűen van-e kiállítva és felszerelve s szükség esetében a hiányokat kiegészítve, a kérvényt nyújtsa be az egyházmegye tanácsa elé, s tárgyalása után, a hozandó ajánló határozat jegyzőkönyvi kivonatával együtt terjeszszék fel az Igazg. Tanácshoz. A püspöki vizsgálat alatt álló egyházközségek kérvényei, püspök aa. véleménye mellett, adandók be.

3. Folyamodó a kérvényben jelölje meg, hogy a segélykölcsönt a szabályzat 1-ső pontjában felsorolt mely célra kívánja felvenni, felvétele mely indokból szükséges, vagy előnyös, és mellékelje az egyházközség közgyűlése, illetőleg, a kollegium előjárásága, a kölcsön felvételére vonatkozólag hozott határozatát, hiteles másolatban.

4. Építkezésekre segélykölcsön-nyújtás végett beadandó kérvényhez mellékelendő: új építkezéseknél az Igazg. Tanács által helybehagyott tervrajz és költségszámítás, a javításoknál csak a költségszámítás. Kimutatandó, hogy a számszerűen kiteendő építési költség fedezésére mennyi készpénz, anyag és munkaerő-érték áll rendelkezésre, még mily úton és mennyit szerezhethet be, és mennyi a nem fedezhető összeg, a melyre a kölcsön kiutalását kéri.

5. Ingatlanok vásárlása céljából beadandó kölcsönkérvényhez mellékelendő a megvételre kijelölt külsők kataszteri birtokive, a leg-

utóbbi állást feltüntető telekjegyzőkönyv kivonata s igazolvány arról, hogy adóhátrálék nem terheli; továbbá, legalább négy presbyter által aláírandó nyilatkozat arról, hogy évenként tényleg mennyi biztos jövedelem vehető be haszonbérlet útján. Belsősegeknél körülírandó a telek fekvése, területe, az azon levő épületek, kitüntetendő azok hossza, szélessége, építési és fedő anyaga s részletes becslőjegyzőkönyv mellékelésével azok értéke és állapota. Leírandó, hogy mennyiben felel meg most azon czélnek, melyre vétetett s mennyiben szükséges még annak kiépítése, átalakítása, és az mennyibe kerül.

6. A kepe megváltásának mind nagyobb mérvben érezhető sürgős volta, egyházközségeinknek erkölcsi kötelességükké tevén a czél elérésének megközelítésére minden kedvező alkalom megragadását: e tekintetben a segélykölsön alap van hivatva, hathatós támogatást nyújtani. Ugyanis, számos eset fordul elő, midőn ingatlanok oly jutányos áron szerezhetők meg, hogy azok jövedelme a befektetett tőke 7—10⁰/₀-t is biztosan meghozza; de mert az egyházközség tőkéi nem állanak rendelkezésre, az egyházközség előtt a megvétel útja el van zárva. Ily esetekben, indokolt és szabatosan felszerelt kérvényre törlesztő kölsönt nyerve, a megvásárlandó ingatlan jövedelméből 41¹/₂ évig a 6¹/₂⁰/₀, avagy ³/₄ törlesztő ⁰/₀-nál nagyobb tőketörlesztés elvállalása esetében, rövidebb törlesztési idő letelte után, a fekvő a kepeváltó alap szabad tulajdonába jut. Az ily kedvező alkalmat folyamodó egyházközség javára fordíthatja a nélkül, hogy a kepeváltó, vagy más alapjának 7—8⁰/₀ kamatra biztosan elhelyezett tőkéjét kénytelen lenne felvenni, azt csak biztosítékkal kötve le s az ily tőkék kamatjából nem csak fedezheti a segélykölsön minden terhét, tőke törlesztő részlettel együtt, hanem azon felül még többletjövedelme is marad fenn, avagy az ingatlant, aránylag csekély hozzájárulással, rövid idő alatt megszerezheti. Így a kölsön ügyletet lebonyolítva, az egyházközség újabb birtokvételre már biztosabb alapot nyer úgy, hogy ez úton tovább haladva, a kepe megváltása már csak idő kérdésévé válik.

7. Azon esetben, ha a segélykölsönt felvenni ohajtó egyházközség nem ajánlhat fel biztosítékkal ily követelést; azonban, vagy az egyházközségnek, vagy a papnak az egyházkerület pénztárából tized kárpótlás természetű, kamarai javadalom, házi pénztári, államsegélyi javadalma, vagy az állam pénztárából italmérési jog kárpótlási kötvénye után rendes jövedelme van: az ily jövedelem lekötése esetében, 41¹/₂ éves törlesztőkölsönt az évi jövedelemnek megfelelő 6¹/₂⁰/₀ tőke összegig vehet fel az egyház. Azonban, ha az évi járandóság a papot, illetőleg, papi állomást illeti, a biztosítékkal való felajánlásba a pap beleegyezése is multhatatlanul szükséges s az egyházközség közgyűlése jegyzőkönyvileg vállaljon felelősséget az iránt, hogy a

pap részére, ezen központilag visszatartott javadalmat, az egyházi kezelés alatt álló tőkék kamat- vagy más jövedelméből hiánytalanul kárpótolja, úgy a jelenlegi papnak, valamint a kölcsön teljes törlesztéseig, az ezután választandó papoknak, kik részére ezen módosítás a díjlevélbe is belevezetendő; ha italmérési kárpótlási kamatot kíván átutalni a segélykölcsön kamatai s törlesztő részletei fedezésére, a regálékötvény kamat fizetése átutalandó a kolozsvári kir. adóhivatalhoz

8. A kölcsön-kérés felett hozandó határozatról az egyházközség esperesi úton (püspöki vizsgálat alattiak és a kollegiumok közvetlenül) értesítetik, a kölcsön megszavazása esetében a kötelezési minta megküldetik, mely az egyházközség közgyűlése által elfogadás, a pénz felvétellel megbizottak által a gyűlés színén két tanu igazolása mellett aláírás s az így kiállítandó kötelezési és esperesi látta-mozással ellátandó nyugta felküldése után, a megszavazott kölcsönösszeg kiutaltatik s a legközelebb következő július, avagy január 1-ig esedékes kamatnak s törlesztő részletnek levonásával, kölcsön vevő egyházközség költségére leküldetik.

9. Az egyházközség postai úton a kölcsönösszeget megkapva, tartozik 8 nap alatt az egyházkerület pénztárnokát értesíteni a pénz hiánytalan átvételéről, hogy a küldeménynek a postán eltévedése esetében, az államkincstárral szemben a lépések azonnal megtehetőek legyenek.

II. Nem egyházi kölcsönök felvételére.

1. A ki egyházkerületünktől kölcsönt kíván felvenni, kérvényét adja be az erdélyi ev. ref. egyházkerület Igazgató-Tanácsához, Kolozsvárrt, postai úton a kérvény bérmentve küldendő be

2. A kérvényben tüntesse fel a kölcsönvevő: nevét, állását, lakhelyét, továbbá, hogy törlesztő, vagy rövidebb lejáratu és mekkora összeget és utóbbi esetben mennyi időre kíván kölcsön venni és mit köt le biztosítékul.

3. Ingatlanok biztosítékul felajánlása esetében, a kötvényhez melléklendő a fekvő legujabb telekjegyzőkönyvi kivonata, a kataszteri birtokiv és az adókönyv; bérházak felajánlásánál melléklendő a legujabb telekkönyvi kivonat, hiteles szakértő által az épület nagyságáról, építési anyaga minőségéről, az épület jó karban létéről s a főtértől való távolságáról kiállított bizonyítvány, a házbérijövedelem, az adóbevallás kivonata, az adó-hivatali közeg által hitelesítve, továbbá, mindkét esetben az épületeknek valamely hazai intézetnél való tűzkár elleni biztosításáról szóló kötvény.

4. Csak oly ingatlanok fogadtnak el biztosítékul, melyek egyházkerületünk területén fekszenek.

5. Ha a zálogjogi biztosítékul felajánlott fekvőre már teher lenne bekebelezve, a hitelezőtől, vagy hitelezőktől nyilatkozat veendő az iránt, hogy mennyit teszen követelésük, és hogy követelésüknek egyházkerületünk által leendő kifizetését bármikor elfogadják s a zálogjog törlesztését tárgyzó törlési nyugtát kiállítják. Ily esetekben a megszávozott kölcsönösszezből, első sorban a zálogjogi terhek fizettetnek és töröltetnek ki s csak az azon felüli rész adatik ki a kölcsönvevőnek.

6. Midőn a zálogjogi biztosítékul felajánlott ingatlan, a kölcsönkérőnek nem kizárólagos, hanem csak részben való telekkönyvi tulajdona és telekkönyvi tulajdonostársa saját részét nem lenne hajlandó lekötni, avagy a fekvők túlnyomó nagy részét erdők képeznék, az ily fekvők, csak is azon esetben fogadtatnak el biztosítékul, ha nem nemesiek, vagy is, a telekjegyzőkönyvben nem A I. hanem A + al vannak bejegyezve s ekkor is, az alábbi pontban jelzett összegnél kevesebb becsértékben.

7. Rendszerint a zálogjogi biztosítékul kijelölt fekvő kataszteri tiszta jövedelmének 25-szörös, vagy állami adójának 120-szoros összege vétetik a becsérték megállapításának alapjául és kérelmező az így kiszámítandó becsérték fele részének kölcsönadásához tarthat igényt; azonban, ha szemle-biztos kiküldése által igazoltatni kívánja azt, hogy a jószágért tényleg befolyó és jövőre is haszonbéri úton bizton számítható jövedelem ennél több s annál fogva magasabb kölcsönösszeget is biztosít kétszeres értékben, a szükséges előleg lefizetése után, szemlebiztos küldetik ki a birtok megtekintésére.

8. Bérházak csak is szemlebiztos megtekintése után és véleményének tekintetbe vételével fogadtatnak el kölcsön biztosítására.

9. Vidéki fekvőknek biztosítékul felajánlása esetében, szemlebiztosokul ajánlattételre az egyházmegyék tanácsai felszólíttatnak.

10. A letétek becsértéke a budapesti börzén jegyzett értékpapiroknak és részvényeknek a letétel napján levő árfolyama alapján, a zálogjogilag biztosított követelések pedig a névértékük összegében állapíttatnak meg.

11. A kölcsön felett hozott határozatról kérelmező értesíttetik, a kért összeg megszavazása esetében, a kölcsönkötelezvény megküldetik közjegyző előtt való kiállítás, illetőleg, aláírás végett

12. A kolozsvári telekkönyvi hatóság területén kívül fekvő ingatlanokat érdeklőleg, a bekebelezési kérvény és mellékletei is elküldetnek a kérelmezőnek telekkönyvi hatósághoz benyújtás végett s a kölcsönösszeg csak is az aggálytalan bekebelezést igazoló záradékkal ellátott kötelezvény és a bekebelezés reá vezetésével ujabban kivett telekjegyzőkönyvi kiadvány beadása után adatik ki a kölcsön, egyidejűleg bevéve a legközelebb eső július, vagy január 1-ig esedékes kamatokat.

13. A kolozsvári telekkönyvi hatóság területén fekvő ingatlanok lekötése esetében, a bekeblzési kérvény beadását igazoló felzet beadása után is kiadható a kölcsönösszeg.

14. A kiutalt kölcsönösszeget, a fél vagy személyesen, vagy e célra külön kiállított s közjegyzőileg, vagy járásbiróságilag hitelesített meghatalmazvány mellett veheti fel.

15. A kölcsönök felvételére vonatkozó eljárásra nézve a feleknek levelezési uton egyházkerületünk megbizottja által tájékozás nyújtatik, miért is közbenjáró, vagy megbizott közvetítése szükségfeletti

Közgyűlésünk a felolvasott tervezetet elfogadja és azt határozattá emeli.

14. Elnök aa. tárgyalásra kitűzi a „Szabályzat az erdélyi e v. ref. egyházkerület központi pénztára kezelésére“ vonatkozó következő tervezetet:

Szabályzat

az erdélyi ev. ref. egyházkerület központi pénztára kezelésére.

1. Az erdélyi ev. ref. egyházkerület központi pénztárában kezeltetnek:

a) Az egyházkerület tulajdonát képező pénzek, vagy más értékek.

b) Oly alapítványok, vagy más nemű tőkék, melyek egyházak, egyházi testületek javára kezelés és gyümölcsöztetés végett az illetékes egyházi főhatóság rendeletére letétettek.

c) Segélyek, melyek az egyházkerület közvetítésével adandók ki.

d) Oly alapítványok, melyek szegények segélyezésére, vagy családi javadalmak biztosítására felsőbb hatósági rendelettel letétettek. Az utóbbiakért megőrzési és kezelési díj czimén az egyházkerület részére bizonyos előre megállapított díj számittatik

2. A fennebb elősorolt értékek és pénzek az arra rendelt hivatalos helyiségben, tűz és betörés ellen biztos vasszekrényekben helyezendők el. Legalább két külön pénzszekrény tartandó, melyek közül egyikben mint főpénztárban az értékpapírok és a gyakoribb használatra nem szükséges más nemű értékek, pl. magán-kötelezvények s más ilyenemű értékek tartatnak, a másokban, mint forgalmi pénztárban pedig a naponkint befolyó pénzek, takarékpénztári könyvek s általában oly értékek helyezendők el, melyekre a kezelés könnyebbége okából gyakoribb szükség van.

3. Mindkét pénztári szekrény ellenzár alatt tartandó, s mindkettőnek egy egy kulcsa a pénztárnoknál áll; a főpénztár másik kulcsa a püspök, vagy helyettese által, a forgalmi pénztár másik kulcsa pedig az ellenőr által őrizendő oly módon, hogy egyik, vagy másik

szekrénynek mindkét kulcs a ugyanazon személy kezébe még különböző időben és helyettesítés esetén se kerülhessen

Az összes kulcsok másodpéldányai lepecsételve, elismervény mellett, a kolozsvári m. kir. adóhivatalnál, vagy valamely elsőrendű kolozsvári pénzügyhatóságnál helyezendők el.

4. Az egyházkerületi pénztárba befolyt és kiadott összes értékekről a megállapított minta szerint, idő- és sorrendben napló vezetendő oly módon, hogy a naplózárás mindig a forgalmi pénztár állását mutassa.

A főpénztárba befolyt és a kiadott értékekről külön nyilvántartási jegyzék is vezetendő, mely mindig a főpénztárban elzárva áll.

5. A különböző alapok állásának s forgalmának nyilvántartása céljából, a naplón kívül még külön pénztári főkönyv is vezetendő, melyből az egyes alapok vagyona a különböző értékek nemei szerint egyenkint és összesen is könnyen kivehető és megállapítható legyen. A főkönyv évenként lezárandó.

6. Minden polgári év végétől számított 3, legfönnebb 4 hó alatt: az egyházkerület pénztárában kezelt minden nemű értékekről sommás, az alapok állását külön kitüntető, s nyugtákkal és ellennyugtákkal felszerelt számadást nyújt be a pénztári hivatal az Igazgató-Tanácsnak.

7. A bevételek igazolására szolgáló ellennyugta csak azon esetben nem követelhető, ha a bevétel állandó, vagy a postautalványon beküldött pénz összege a postautalvány szelvényével van igazolva, vagy ha a bevett összeg az Igazgató-Tanács közvetítésével folyt be a pénztárba.

8. A pénztárnok és ellenőr által aláírt nyugta adandó ki minden a pénztárba közvetlenül befolyt értékről.

9. Minden nemű kifizetés a pénztárból csak az Igazgató-Tanács utalványára, előleges pénztári számfejtés után, történhetik. Csak a rendszeresített állandó illetmények — esedékességük idejében — adhatók ki az Igazgató-Tanács külön utalványa nélkül.

10. A pénztárnok és ellenőr különös gondot fordítsanak arra, hogy a pénztárban, fizetési idők kivételével, 2—3000 frtnál nagyobb mennyiségű készpénz fel ne halmozódjék, hanem a nélkülözhető összegek takarékpénztárban kezeltessenek.

11. Minden átvett, vagy kifizetendő érték pontosan számba veendő, s a helyes átvételért, vagy átadásért a pénztárnok és ellenőr együttesen felelősek

12. Ha előre meg nem állapított oly értékek érkeznek a pénztárhoz, melyek rendeltetése nem tudható, a pénztári hivatal jelentse be az Igazgató-Tanács mindenkori elnökének, az elnöki letéti könyvbe iktatás végett.

13. Az egyházkerülettel terhes szerződési viszonyban álló egyének biztosítékai, vagy bánatpénzei, a mennyiben értékpapirokban, vagy készpénzben tételnek le, külön borítékban a főpénztárban őriztetnek.

14. Az adós felek által befizetendő kamatok első sorban a netalán fennálló ilyenmü hátralékok és késedelmi kamatai fedezésére, s csak az ezután fenmaradó részlet fordítandó a folyó tartozás fedezésére. Ha a kölcsöntartozásnak részletekben való törlesztése ki van kötve, vagy az Igazgató-Tanács által engedélyezve, az esetben a törlesztési részletek a meghatározott összegekben, esedékes ségi idejük szerint, mindig elfogadandók.

15. Ha az adós a megállapított kamat, vagy tőkerészletek fizetésével ismételve hátralékban marad, s tartozását figyelmeztetés után sem teljesitené, az Igazgató-Tanács-hoz bejelentendő.

16. Ugy a napló, mint a főkönyv vezetéséért, ugyszintén a kisorsolás alá kerülő értékek nyilvántartásáért, s az egész pénzkezelés pontosságáért a pénztárnok és ellenőr egyetemlegesen felelősek, s ezért mindketten biztosítékot tartoznak letenni, melynek összege — tekintettel arra, hogy a pénztárnok az egész vagyon kezelésére, az ellenőr pedig csak a forgalmi pénztárban elhelyezett összegekre bir befolyással — a pénztárnok részéről 4000 frt, az ellenőr részéről pedig 2000 frtban állapittatik meg. A biztosíték akár készpénzben, mint pénztintézeti betét, akár közforgalom tárgyát képező értékpapirokban, akár pedig ingatlan fekvőségre az egyházkerület zálogjogának bekebelezését tanusító biztosítéki okmányban tehető le.

17. A biztosíték csak az illető tisztviselő hivataloskodásának megszűnése után, illetőleg, az utolsó évről vezetett számadás ellátása alapján nyert feloldoztatása után adható ki.

18. A pénztárnok rendes és szavazó tagja az egyházkerületi közgyűlésnek és szavazattal nem bíró tagja az Igazgató-Tanácsnak. A jelenleg hivatalában levő pénztárnokra nézve fentartatik az 1885-ik évi rendkívüli közgyűlés 88. sz. a. kelt határozata.

Az ellenőr, mint hivatalnok, nem tagja az egyházkerületi közgyűlésnek, de az Igazgató-Tanács ülésébe, mint tanácskozó tag, behívható, ha valamely ügy tárgyalása jelenlétét szükségessé teszi.

19. A pénztári hivatalnokok kölcsönös és egyetemleges felelőségéből kifolyólag, bár a pénztárnoknak, mint a hivatal főnökének, kötelessége a pénztári kezelés folytonosságára felügyelni, azonban mindenik külön-külön is felelős a maga teendői helyes végzéseért. Nézeteltérés esetében akár a pénztárnok, akár az ellenőr jelentésére az Igazgató-Tanács dönt.

20. A pénztárnok kötelességei közé tartozik:

- a) A pénztári beadványi jegyzőkönyv vezetése és az ezzel kapcsolatos levelezések elintézése.
- b) A postakönyvek kezelése.
- c) A 4 pont alatt körülírt napló és főpénztári nyilvántartási jegyzék vezetése.

Az ellenőr kötelessége:

- a) A 9. pontban jelzett pénztári számfejtés és
- b) Az 5. pont alatti főkönyv vezetése.

A pénztárnok és ellenőr együttesen kötelezve vannak:

a) A 6. pont alatt körülírt számadásokat együtt összeállítani, s mindkettőjük aláírásával hitelesítve, a kikötött időben az Igazgató-Tanácsához beterjeszteni.

b) A forgalmi pénztár állását legalább hetenkint egyszer számba venni, s a számbavételt a naplóban aláírásukkal igazolni.

c) Kötelesek a pénztárt érdeklő s a fölöttes hatóságtól hozzájuk intézett és szakmájukhoz tartozó ügyekben a kívánt felvilágosítást megadni, s a nyerendő ilyenmő megbízásokat teljesíteni.

21. A pénztárnokválasztásról az egyházi törvények 243. §-a intézkedik. Az ellenőrt az Igazgató-Tanács nevezi ki szakértő férfiak közül, de hivatalában az egyházkerületi közgyűlés erősíti meg. Állásától mindkettő csak fegyelmi uton mozdítható el.

Közgyűlésünk ugy általában, mint részleteiben elfogadván a tervezetet, azt határozottá emeli.

15. Elnök aa. tárgyalásra kitűzi „Javaslat, az 1880-ik évi egyházkerületi közgyűlés 35. sz. a. kelt határozata 1-ső pontjának módosítására“ vonatkozó következő tervezetet:

Javaslat

az 1880-ik évi egyházkerületi 35. sz. a. kelt határozata 1-ső pontjának módosítására.

A központi kezelés alatt levő tőkék jövedelmező elhelyezéséül az Igazgató-Tanács vásárolhat:

- a) Magyar állampapírokat.
- b) A magyar állam által a kamatbiztosítás előnyében részesített értékpapírokat.
- c) Földhitelintézetek és más bankok zálogleveleit.
- d) És ideiglenesen, és átmenetileg, jóhitelű kolozsvári részvénytársaságok részvényeit, vagy más a budapesti tőzsdén jegyzett, és szilárd alapunak ismert részvényeket.

Közgyűlésünk a Javaslatoat határozottá emeli.

16. Ezzel a tárgysorozat ki levén meritve, elnök aa. meleg szavakban mond köszönetet a közgyűlés megjelent tagjainak a buzgóságért; kéri, hogy ebben soha meg ne lankadjanak, mert csak így munkálhatjuk egyházkerületünk felvirágzását, melyre istennek áldását kérve: a rendkívüli közgyűlést bezárja.

Főtiszt. püspök aa. felelve elnök aa. meleg szavaira, köszönetet mond ugy az elnöklő, mint a jelenlevő egyházkerületi főgondnokok buzgó részvéteért, a bölcs vezetésért, mely meg fogja teremni gyümölcseit az egyházkerület erkölcsi, szellemi, és anyagi emelkedésében. Istenek áldását, megszentelő szentlelkét kéri a most végzett munkára és a jövődében előttünk álló célokra, hogy istennek országa terjedjen miközöttünk és dicsősége növekedjék az időben és az örökkévalóságban.

NÉV- és TARGYMUTATÓ.

Egyesek.

Jegyzőkönyvi szám.

Dénes József ker. képviselővé választásáról jelentés	6.
Gyarmathy Ferencz ker. képviselővé választásáról jelentés	6.
Kövér András erdővidéki jegyzővé föleskedtetik	5.

Igazgató-Tanács.

Előterjesztése az „Egyházi segélykölcson“ szabályzatára vonatkozólag	13.
Előterjesztése az erdélyi ev. ref. egyházkerület központi pénztára kezelésére“ vonatkozólag	14.
Javaslat az „1880. évi egyházkerületi közgyűlés 35. sz. a. kelt határozata 1-ső pontjának módosítására“ vonatkozólag	15.
Határozati javaslata	8. 9. 10 11.
